

ANNO KURYER

1733. POLSKI

z Wilna d. 1. Nov. Moskwy kilka set z Kaszą, w ktorey okolo 200. tyś. Rublow znajdować się ma, na Iezno y Butrzymance ku Grodnowi maścierującey Dywizya Imię P. Poćicia Strażnika Litt. znieść chciała, lecz Imię P. Strażnik dał kontraorder, ażehy oncy nie gabano, ale wolno puszczono tylko Porucznika y Unterofficyera tak z listem z Warszawy jako y z Rygi do Warszawy jadących przęięto, sam Imię P. Strażnik w przeszły Piątek tu przybył, z krotym y Woysko ściąga się na poblizsze miejsce, ktorogo *numerus* coraz *augetur*, dokąd się zaś obroci *non constat*. Imię Pan Wwda Witebski z Ieymcią y Synami wami tu *moratur*, mając o Czwartku ku Głanskowi wyiechać.

z Grodna d. 18. Nov. Wczoray stanęło tu Kozaków bliko 2000. na lokacyą zimową. Ichmć PP Woiewoda Trocki y Tyłzkiewicz Pifarz W. X. Litt. wydali Uniwersały swoje do Ekonomij tuteyszey, aby Ichmć PP. Dzierżawce podatki wszelkie do Ichmćów wnosili. Prowianty tu od Moskwy nakazano y Tarcysza z Grodu wydana ma być. Imię P. Wwda Trocki z Ieymcią P. Wdżiną Wileńską y Ichmć Paunami Woiewodzankami Wileńskimi tu dotąd *subsistit*.

z Warszawy d. 25. Nov. Ichmóść Panowie Ministrowie Pełnomocni Elekta legomości, w przeszły Niedzielę jako na konkluzyę przed blisko następującym wyjazdem solennie częstowali, ktorzy Ichmć w tych dniach pąd do Krakowa wyiechać y tamże na przybycie Krola Imię AUGUSTA oczekiwając, wszelkie *preparatoria* na przyszłą Koronacyą czynić umysłili. Ichmć PP. Senatorowie, Urzędnicy Koronni y W. X. Litt. tu przytomni w przyszły tydzień w tę drogę wyjadą. Imię P. General Lacy do tych czas w Zamku Łowickim zabawiał się, aby w pośrodku Woyska po lewey y prawey stronie trakt swoy biorącego zostawał, teraz zaś słychać, że za Woyskiem, ktore do Prus pomaścierowało, ruszył się, co doskonaley czas przyszły pokaże. Kuryer ostatni z Petersburga tu przybywszy doniosł, że Porta Ottomańska w dobrej harmonij z Carową Ieymcią zostawać pragnie, y Traktatu między obydwaj Dworami ustanowionego żadną miarą dla terazniejszy Elekcji nowego Krola Polskiego bynajmniej narużyć niechce, co Imię P. Graff de Lewenwold Minister Carowy Ieymći wszystkim Senatorom na publicaney Sessyi *detulit*. Do tego z partykularney relacyi mamy, że Imię P. Graffowi *Lewenwoldo-*

ni od Carowy Icymci osobliwie rekommendowano, aby żądny Obywatelom w Krolestwie Polskim nie czyniono aggrawacyi, wybieraniem pieńędzy y wymaganiem kontrubucyi, ani też popełnieniem excessów, gdvż Woysko swoje nie jako nieprzyjaćiel-
skie, ale owszem na dowod przyjaźni dla manutencyi Wolności całej Rzeczy-
plcey y utrzymania dawnych Praw, do Polski deſtynowała, *quam in finem* do wszystkich Regimentow wydano or-
dynansę, aby żaden Komendant pod
utrata honoru nie ważył się jakie pie-
niądze wybierać y excessa popełniać.

Ze zaś ludzie chleba y kuche obro-
ku potrzebują, więc Imię P. Graff de
Lemenwold Taryfę Dymow każdej Wsi
z Kancellaryi Grodzkiej wyjął, aby
w tym nalezyte było pomiarkowanie.
Przyſzła ta wiadomość że nie daleko
Plocka porywał się Imię P. Sokolnicki
Chorąży Wschowski, Regimentarz Par-
tyi Wielkopolskiej z 300. Kawaleryi
Moskiewskiej, w której potyczce tegoż
Imię P. Chorążego z 20. Towarzy-
stwa zabito. Imię P. Wda Krowki
z Dywizyą swoją pod Leżajskiem *sub-*
stia. Miasto Chownice d. 22. *Octob.*
pogorzało.

Listy z Wiednia do-
noszą, że *preparatoria* wojenne tam
nad zwyczaj wielkie czynią y tey ie-
ści ni tylko liczne Woysko *in im-*
perio stanic, ale też toż Woysko na
80. tys. umocnione będzie. *Kohl-*
nicyskie małe y nieco obronne po od-
ważny detensyi *tandem* przez akkord
poddano się, zkąd General *Pful* jako
Kommandant dnia 30. *Oct.* z rana z
rozwiniętmi Chorągiewami swemi y
przy rezonancyi kapeli Regimentowey,
tudzic z kilką armat, z wozami przy-

krytami y z 1800. żołnierzy wyszedł,
lubo z strony Francuskiej nie mało
krwi tam rozlano. Pomieniony Gene-
ral z ludźmi swemi do Fortecy *Vil-*
ling, która w Szwarzwaldzie leży o
dwie mili, gdzie rzeka Dunay zaczy-
na się y do Domu Austryackiego na-
leży, od Franzuzow był konwoiowa-
ny. Swieższe listy z Drezdna donoszą,
że bagaż I. K. Mći już ztamąd ru-
szył się biorąc trakt ku Krakowu. Ka-
waler Gwardya d. 13. *praes.* ztamąd
pomasierowała y tylko 12. od tożyc
Kawaler Gwardyi Krola Imię w podro-
ży *concomitari* maia.

Kopia Uniwersalu.

ANTONI Łoźcia DONINSKI
IN TYGATOR KORONNY.

Rzeczypospolitey y Związczononey Mar-
szalk.

Jasnie Oświeconym, Jasnie Wielmo-
żnym, Wielmożnym, Ichmościom Pa-
nom Senatorom, Dygnitarzom, Urzę-
dnikom, y całemu Rycerstwu Korony
Polskiej, y W. X. Lit. M. W. Mo-
ściwym Panom, y Bractw przy zalece-
niu usług moich Beaterskich do wiadomości donoszę. *Inwocuję* W. M. W.
Mćiom Panom nie dawno expedy-
wanym Uniwersalem od J. W. Imię
Xiędza Biskupa Poznanskiiego *Prima-*
tial s Curas tam legitime, quam digni-
fime *suppletę*, jako nachylonego szczy-
śia Publicznego restaurowan, pod
Kamienią Fundament przez szczęśli-
we obranie Nawiąsniyszego Krolewi-
ca Legomosci Polskiego, ELEKTORA Sa-
skiego, IRYDERYKA AUGUSTA
Krolem y Panem naszym, a oraz W.
X. Lit. y Prowincyi należącyh Wiel-
kim Xiążęciem. Dzieło to iest fancey
Wszchemocności Boskiej oczywitym
wi-

wizerunkiem, krorey *bonitate & Providentia cunctis reguntur*. Y lubo zrazu zdalo się być *impossibile, successu mirabili* stało się *gloriosum*. A iako całemu światu *plausibile*, tak Rzepltey Naszey *opportuno tempore proficuum*; w teraznichyżych z s konjunkturach *unum & solum necessarium*. Nie rozszerzam się z żadną ran Rzepltey *expressiſſya*, ani czynię tak wielu ztych Intencyi czwielkoiwuk podczas tego *Interregnum* na wprowadzenie *innumera- bilitum fatalitatum* abrysu, niechcąc *magnitudine dolorum, & profunda sensi- bilitate* powszechney *interrumpere* radości; z obrania *liberis & concordibus Suffragiis* tego Pana, pod którego śłodkim Panowaniem ziaśniecie znowu Tro- nu Polskiego *Splendor*, odbierze swoię cenę Narodu Naszego nie dawno zraniała *Hawa*, wroci się *salus Patrie*, ugruntowana będzie *tranquillitas Pub- lica*, podźwigną się *ex orbita* wypa- dle *pedesq; superbo* zdeprane *Prawa*, pod- nieście się *nachylina* *Wolność*, y to wszystko *resuscitabitur* Rzepltey szczę- ście, które *obdormiente* *Majno AV- GUSTO II. Gloriosissimo Prædecessore* *Najjaśniejszego Elekta* legomości *elan- gavit* za *sprawiedliwym* *sędem* *Boſkim*, aby się *przechrzała* *Rzeplra* *dobrze*, ia- kiego *Krola* y *Pana*, a z nim iak wiel- kie razem *utraciła* *Dobro*, które ina- czej *reviviscere* y *continuari* nie mo- że, tylko *sub Augustissimo Nomine & Omine Najjaśniejszego AUGUSTA III. in quo numero perfectio tota stetit*. Mamy niewzruszoną *nadzieję*, że *Mu- nus Domini* we wszystkich *afflet*, kiedy ledwie co Nas za *grzechy* *naj- sze* *sprawiedliwość* *Boſka* *perniciosis Fra- trum Noſtrorum flagellare* *poczęła* *con-*

526
stlys, tak dalece, że *Consul & Patria vix non periere simul*; *Dobroczynność* tego *Święta* *osićroćiałą* *salwiąc* *Oy- czynę*, ażeby przez *Scyllę*, y *Dif- fidencyę* do *ostatnicy* nie przyszła *de- zolacyi*, *propter Dilectum suum, autho- risavit* *iawnym* *Cudem* *Elekcyą* *Naszę*, kiedy tego, którego *ab aterna elegit*, w *terca* *wszystkich* *Nas* *inspiravit*. A którego *pełne* *złości* *wyprzysięga* *się* *ka- zały* *uſła*, Tego *Dominus Regum* na *konfuzyą* *nieślusznie* *wymuszonych* *przy- ſigg*, y na *zawstyżenie* *Bogu* *obmiesz- ztey* *miewdzięczności* *confirmare* *taezy*. *Świadczą* *czyste* *sprawy* *Nasze*, że w *obieraniu* *Najjaśniejszego* *Elekta* *te- gomości* *nec dolus regnavit* u *Nas*, *nec Passio dominabatur*, ani na *ostatek* *żad- na* *kointelligencya* *kierowała* *intencyi* *Naszych*, *łędąc* *od* *własnych* *Fortun*, y *wszystkich* *potrzeb* *Naszych* *boſtituta- te* *h* *parte* *Pſeudo-Electi* *avulsi*, że *gdyby* *in potestate* *ich* *communicatio a- eris* z *życiem* *była*, *non deficeret fa- vora*. Y w *tych* *naybardziej* *cyrkum- staneyach* *elucens* *Magnalia D&I*, że *im* *bardziej* *perdita* *faktio*, *desperatis* *incedere* *Conſilij* *Cursum*, *dyłpozycyli* *Boſkiey* *kuſiła* *się*, *tym* *torownicyzy* *do* *Tronu* *Panu* *Naszemu* *czyniła* *go- ściniec*. Nie *mniemyzy* *nam* *dając* *kom- puls*, *abyśmy* *się* *circa* *ininionem* *Ma- jestatu* *tego* *arbitrissimo* *zkonfederowali* *nexu*, y *przyszekli* *sobie*, *vinculo lu- ramenti* *do* *ostatnicy* *krwie* *kropli* *ma- nutenere* *Dostoichitwo* *Pańskie*, a *oraz* *in manus* *Regias* *felicissima* *Coronationis*, y *Scymu* *po* *nicy* *następuiącego* *odda- liśmy* *dyłpozycyą* *eum* *taivo* *Adventum* *Domini* *czekaliwając*. Ale że *Najja- śniejszy* *Elekt* *łuc* *ſcrupulo* *obſerwan- cyi*, & *in minimis* *antiqua* *praxis* *mo- tus*,

tus, nie wprzód chce *uti prerogativa muneris Regij*, poki *personali Iuramento* nie utwierdził *Pacta Conventa*, Prawa y Wolności nasze; wdzięcznym przyiąwszy wierań ofertę sercem, *reflituit* w Ręce Nasze *usum Antiquum Rzeczypospolitey* w obmyśleniu czasu pomienionym Aktom, sam się *pro interim* do szczęśliwey *disponendo* podroży. Zaczynam wyrozumiawszy w tym Punktie *mentem* Jego Królewskicy Mości *muneris meo commissam*, abym W. M. W. M. Panom, jako nayspilniey doprosi, żeśmy Dzień Koronacyi Naysiśnieyszego Elekta Legomości, y Naysiśnieyszey Matzonki Jego *pro Coronide* publicznego szczęścia siedmnaście Miesiąca Stycznia w Roku 1734. w Krakowie na zwyczajnym takowym Aktom miejscu *Ritu Solenni Ecclesia*, Sejmowi zaś Dzień dzieńwiętnasty tegoż Miesiąca y Roku determinowali, który to Sejm, aby *iuxta antiquam* odprawił się *proxim* wszystkim Woiewództwom, y Ziemiom tak w Koronie jako y w W. X. Lit. dla Obrania Posłów Ziazdy *in virtute Considerationis nostra* na miejscach Sejmikom zwyczajnych *pro Die 14. Decembris* w Roku terażniejszym, a Zatorskiemu, Halickiemu y Mazowieckiemu tygodniem przed tym, Generałowi zaś Pruckiemu *Die 19. ejusdem* naznaczyliśmy. Obligię tedy wszystkich W. M. W. M. Panow *amore Patrie*, & *noxu conscientia*, abyście szcując się na stronę *infesta* przywarą *Commoda* y partykularne do interesów szkodliwych Oyczyznę przywiązania się zaniechawszy wszelkich skrupulow, które bardziey zawodzą, niż ubespieczają *male provisam Conscientiam*, zważywszy że inaczey, ani my *salvari*, ani Rzeczpospolita *conseruari* nie

może, tylko *per Sacram unionis Vinculum*, które *dissipatos animos colligit & ligat*, na następuiących Sejmikach do tey się sklonii drogi, z ktorcy *deviare nec securum, nec fas*; bo ta tylko sama wyprowadzi Nas *ex angustijs ad augusta*, byleśmy *ad metam prosperitatum, usq; ad dextram, neq; ad sinistram claudicantes* proprawarę chcieli. Pozwólcie W. M. W. M. Panowie szukać w sercach swoich *Promontorium bonae spei* tey Łodce moiecy, która *Fortunam Republicae* *vehit, capere quem cupit Portum*; Niechay już ta ustranie *tempestas*, kiedy ten *propter quem facta est* w króćce *projecetur in mare*, z ktorym *pagasna* razem *incendiaria faces*, nieugaszony *Domovey* y całej Europy wojny zapalające pożar, *sanguine, suture & lachrymis* ubogiego ludu *vix extinguibilem*. Podawigniyć W. M. W. M. Panowie zgodnemi y zdrowemi Radami *optimas intentiones* Konfederacyi Naszey, abyśmy *Celeberriman* Adwentu Pańskiego *Festivitate* *praesolantes*, tak na powitanie Pańskiej Jego Oby, jako też *pro decore & Ornamento* następuiącego wspaniałego Aktu z obranemi na przyszły Sejm przybyli Posłami, *unanimiter pro restituida tranquillitate publica & restabilienda Pace*, *sub auspicijs* Naysiśnieyszego Elekta *Festivis acclamantes Vocibus*, Łaskawemu, Sprawiedliwemu, y Pobieżnemu Panu, *ut feliciter properet procelat & regnet*. Ktory to Uniwersał, aby tym przedcy do wiadomości W. M. W. M. Panow doszedł, po Grodach y Parafiach publikować kładłem. Dla większey zaś wiary Ręką go własną podpisałwy Pieczęcią stwierdzić kazałem. Działo się w Warszawie Dnia 7. Miesiąca Listopada Roku Pańskiego 1733.